

ILTA-SANOMAT

HEINI SÄRKKÄ

heini.sarkka@iltasanomat.fi

Hammasturismi ulkomaille lisääntyy

HAMMASHOITO: IS selvitti, millaisia riskejä viime vuosina lisääntyneeseen hammasturismiin liittyy.

SUOMALAISTEN hammasmatkailu ulkomaille on viime vuosina lisääntynyt. EU-maiden kansalaiset ovat saaneet vuodesta 2014 lähtien hakeutua vapaasti hammasterveystenhoitoon toiseen EU- tai ETA-maahan tai Sveitsiin. Kelan korvauspäätösten perusteella suurin osa suomalaisten hammashoitomatkastoista suuntautuu yhä Viroon.

Viro on maantieteellisesti lähellä ja hoito on usein halvempaa kuin Suomessa, huomauttaa suunnittelija Reetta Kyyrö Kelan korvauspäätösten perusteella suurin osa suomalaisten hammashoitomatkastoista suuntautuu yhä Viroon.

Joskus esimerkiksi Virossa hoito on on niin edullista, että Kela-korvaus kattaa hoitomaksun lähes täysin.

Toki siihen pitää laskea päälle matkakustannukset, jotka riippuvat siitä, missä ihminen asuu. Tällä hetkellä Viroon lähdetään hoitoon usein pääkaupunkiseudulta tai Etelä-Suomesta, Kyyrö kertoo.

UNKARI on markkinointinäkyyvästi hammaslääkäripalveluitaan Suomessa. Kelan maksamien sairaanhoitokorvausten valossa Unkarin on pieni tekijä Virossa verrattuna. Sairausvakuutuslain mukaan Kela korvaa kuitenkin vain sairauden hoidosta syntyneitä kustannuksia. Esimerkiksi hammasproteettisista toimenpiteistä ei estettäisi toimenpiteitä ei pääsääntöisesti korvata.

Proteettisista toimenpiteistä korvataan vain veteraanille. Oikomishoitoa korvataan ainoastaan silloin, jos hoidon tarve syntyy jostain muusta sairaudesta, esimerkiksi synnynnäisestä leuan kehityshäiriöstä, Kyyrö tarkentaa.

POTILASVAKUUTUSKESKUS pitää kirjaa vain Suomessa sattuneista potilaskorvausasiasta, eikä tilastotietoa ulkomailta sattuneista hoito-ohjelmista ole. Potilaskorvaus ei korvaa ulkomailta sattuneita hoito-ohjelmia tai vahinkoja.

Jos lähtee ulkomaille laajempaan hammashoittoon, kannattaa edes kysyä kotimaassa etukäteen hoitoehdotusta siitä, mitä täällä suositeltaisiin tehtäväksi.

hammaslääkäri Matti Pörry

UNKARILAINEN Kreative Dental -hammaslääkäri markkinoi näytävästi hammashoitopalveluitaan Suomessa. Kreative Dentalin Suomen-agentti Kari ja Nina Amanpour kertovat, että vuonna 1996 perustetulla klinikalla käy kuukausittain 30–40 suomalaista. Budapesin sijaitsevan

VAHINKOTILANTEIDEN varalle Kreative

vimmissa tapauksissa ollaan akkii oikeudenkäynnissä, kuvailee korvauspäätöksiä Elna Muukkonen Potilaskorvauskeskuksesta.

SUOMEN Hammaslääkäriliiton toiminnanjohtajan Matti Pörryn mielestä hammasmatkailun nurja puoli on se, että ulkomailta teh-

Virossakin hinnat ovat nousseet ja suomalaiset pyytävät usein alennusta.

Klinikka 32:n johtaja Brit Pensa

Dentalilla on oma takuuhjelma. Suomen-agentit kertovat. Kari Amanpour lisää, että Unkarissa päätee EU-lainsäädäntö.

Lisäksi Unkarin laki vaatii,

että unkarilaisilla hammaslääkäreillä on henkilökohtainen vastuuvakuutus. Se vastaa tietyllä tavalla suomalaista potilasturvakuutusta.

Amanpourin mukaan viimeisen neljän vuoden aikana noin 3–4 suomalaista on käyttänyt takuita.

Ne ovat aina olleet sellai-

sia, että kun on laitettu uusi hammaskruunu, se on lohjennut tai irronnut. Kaikissa tapauksissa klinikka on maksanut lentaliput, hotellin ja hampaat on hoidettu kuntoon.

TALLINNASSA toimivan Klinikka 32:n asiakkaita noin seitsemän prosenttia on suomalaisia. Klinikkan johtaja Brit Pensa kertoo, että vielä viisi vuotta sitten klinikalla

kävi selvästi enemmän suomalaisia potilaita. Virossakin hinnat ovat nousseet ja suomalaiset pyytävät usein alennusta. Esimerkiksi implanttieleikkaukseen ja hammaskruunu maksavat meillä yhteensä noin 2 000 euroa ja operaatio kestää 6–7 kuukautta. Ensimmäisen implanttieleikkauksen ja vasta puolen vuoden jälkeen voidaan tilata ja asentaa kruunu, Pensa kertoo.

Johtajan mukaan suomalaiset eivät usein ole varautuneet klinikkan 1–2 kuukauden

pituuteen joihin ja olettavat, että pääsisivät hammaslääkäriin suoraan Tallinnan-matkailaan. Suomalaiset käyvät hoitolassa muun muassa ien- ja oikomishoidoissa. Suositusta ja operaatioita ovat myös hammassimulantit, -kruunut tai -proteesin laito.

KLINIKAN johtaja huomauttaa, että suomalaisen tulee laskea kuluihin hammaslääkärilaskun lisäksi matkaliput, joita hammashoitola ei korvaa. Jos hammashoidon jälkeen ilmenee ongelmia, johtaja

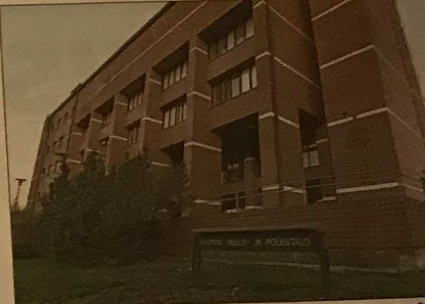
neuvoo olemaan ensiksi yhteydessä klinikkaan. Jos kruunulle tai implantille tapahtuu jotain vuoden sisällä, korvaamme uuden kruunun tai leikkauksen. Lisäksi kaikilla lääkäreillä on henkilökohtainen vakuutus, joka korvaa, jos lääkäri tekee jonkin virheen, Pensa kuvailee.

kuin muilla pohjoismaalaisilla. Toisaalta yhteiskunta ei tue laajoja hammashoitoei, vaan ne pitää maksaa pääasiassa omasta pussista.

Matalan kustannustason maissa päästään halvemmalla, joten tietenkin tämä muodostaa otollisen maaperän hammasturismille.

Hammaslääkäriliiton toiminnanjohtajan mukaan Euroopassa on laajempi ilmiö, että Länsi-Euroopan maista lennätetään eläkeläisiä hammashoittoon Itä-Euroopan matalan kustannustason maihin. Viroon tämän kaltaista hammasturismia ei niinkään kohdistu.

Tallinnassa käydään ehkä enemmän tavanomaisessa hammashoidossa. Voi olla, että joku käy samalla reissulla kamppajalla ja paikkauttamassa yhden hampaan. Se on pikaisen eri asia, että lähdetään viikoksi jonnekin, missä tehdään isoja hammasproteettisista toimenpiteitä. Kustannukset ovat silloin ihan eri luokkaa, Pörry muistuttaa.

Pohjois-Savon käräjäoikeus tuomitsi 81-vuotiaan naisen maksamaan 6 päiväsakkoja ja kipukorvauksia 500 euroa.

Yli 80-vuotiaat siskokset käreä

RIKOS: 81-vuotias repi isosiskon kiikkustuolista lattialle ja kuu-

81-VUOTIAS oli tullut kylälänsänsä siskon mökille. Ilman mittaan sisarusukset nauttivat valkoviiniä ja brandyä.

Ostista tapahtumista siskokset olivat oikeudessa täysin eri mieltä. Selvää oli vain se, että isosiskon kasvot, kaula, kyynärvarsi, hartioiden seutu ja ristiselkä olivat lopulta mustelmilla.

Isosisko kertoi istuneensa kiikkustuolissa, kun sisarusten välillä syntyi riitaa vanhoista asioista. Silloin pikkusisko ryhtyi "mätikimään häntä".

Pikkusisko tarttui isosiskoa kädestä ja riuhkasi hänet kiikkustuolista lattialle. Pian isosisko tunsi, kuinka häntä kuristettiin. Isosiskon seuraava muistikuva on siitä, kun hän heräsi lattialta.

Isosisko kertoo pikkusiskon lopulta auttaneen hä-

net siskokseen vetämällä hänet matolta siskokseen vierseen. Tuonelo viittii, että hänen silmälasinsa menivät rikki väkivallan takia.

PIKKUSISKOLLA oli eri versio. Hänen mukaansa isosiskolla oli mustelmia kasvoissaan jo hänen tullessaan mökille. Myös silmälasit olivat jo rikki.

Pikkusisko kertoi isosiskon päähtyneen vahvasti ja alkaneen haukkua häntä vanhojen kaunujen vuoksi, ja myöhemmin isosisko kaatui lattialle. Osa isosiskon vammoista syntyi kaatumisesta ja sängyn auttamisesta.

Tärkeä todistaja oli isosiskon mökkinäapuri, jonka luona sisarusukset kyläilivät ennen oisita tapahtumia. Mökkinäapuri mukaan isosiskossa ei näkynyt vammoja. Mökkinäapuri tuli käy-

Saimaannorppan talvikanta jo 370

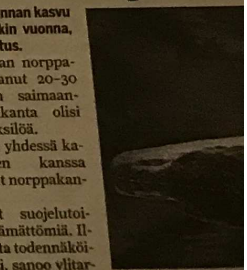
Saimaannorppakannan kasvu on jatkunut tänäkin vuonna, kertoo Metsähallitus.

Arvion mukaan norppakanta on kasvanut 20–30 eläimellä. Näin saimaannorppien talvikanta olisi noin 370–380 yksilöä.

Apukinokset yhdessä kalastusrajotusten kanssa ovat turvaneet norppakannan kasvun.

Molemmat suojelutoimet ovat välttämättömiä. Ilman niitä kanta todennäköisesti pienensikin, sanoo ylitarkastaja Tero Sipilä Metsähallituksesta.

Heikon lumitilanteen vuoksi viime talvena kasat- tuihin kalmisensatapa- apukinosta parantamaan Pullervon ja sen lajikumppanien pesimäolosuhteita. Valtaosa kuu-

Norppakanta on kas-

teista syntyiikin apukinoin ja vain pieni on nonkinoksin tai av- Tänä vuotena s- kuuttia. Pestukolmeisuus